

HOMÍLIA NA SLÁVNOSŤ ZJAVENIA PÁNA

„Svetlo hľadali pomocou svetla«. Toto sugestívne vyjadrenie z jedného liturgického hymnu sviatku Zjavenia Pána sa vzťahuje na skúsenosť mudrcov: sledujúc jedno svetlo, nachádzajú Svetlo samotné. Hviezda, ktorá sa zjavila na nebi, zažiha v ich mysli a v ich srdci svetlo, ktoré ich pohýna k hľadaniu veľkého Svetla Kristovho. Mudrci verne nasledujú toto svetlo, ktoré ich vnútorne preniká, a stretávajú sa s Pánom.

Táto cesta mudrcov z Východu symbolicky vyjadruje údel každého z nás: v našom živote kráčame, v osvietení svetlami rozjasňujúcimi cestu, aby sme našli plnosť pravdy a lásky, ktorú my kresťania vidíme v Ježišovi, Svetle sveta. A každý človek, tak ako mudrci, má k dispozícii dve veľké „knihy“, z ktorých čerpáme znamenia pre našu orientáciu v putovaní: knihu stvorenia a knihu Svätého písma. Dôležité je byť pozornými, bdieť, počúvať Boha, ktorý k nám hovorí. Stále k nám hovorí. Ako sa vyjadruje žalm, keď hovorí o Zákone Pánovom: «Tvoje slovo je svetlo pre moje nohy a pochodeň na mojich chodníkoch» (Ž 119,105). Osobitne počúvať Evanjelium, čítať ho, meditovať ho a mať ho ako duchovnú výživu, nám umožňuje stretnúť sa so živým Ježišom, zakúsiť ho a zakúsiť jeho lásku.

Prvé čítanie dáva ústami proroka Izaiáša zaznieť Božej výzve pre Jeruzalem: «Vstaň, zažiar, Jeruzalem!» (Iz 60,1). Jeruzalem je povolaný byť mestom svetla, ktoré dáva svetu odraz Božieho svetla a pomáha ľuďom kráčať po jeho cestách. Toto je povolanie a poslanie Božieho ľudu vo svete. No Jeruzalem sa môže spreneveriť tomuto Pánovmu poslaniu. Evanjelium nám hovorí, že mudrci, keď dorazili do Jeruzalema, stratili na chvíľu výhľad na hviezdu. Už ju nevideli. Jej svetlo chýba osobitne v paláci kráľa Herodesa: je to ponurý príbytok, v ktorom vládne temnota, nedôvera, strach a závisť. Herodes sa totižto ukazuje ako podozrievavý a znepokojený narodením jedného krehkého Dieťaťa, ktoré vníma ako rivala. V skutočnosti Ježiš neprišiel poraziť jeho, úbohú bábku, ale Knieža tohto sveta! Predsa však kráľ a jeho radcovia počujú zaškrípať to slabé lešenie, ktoré drží ich moc, boja sa, že sa zmenia pravidlá hry a maska ich vonkajšieho zdania bude strhnutá. Celý ten svet, ktorý si zakladá na panovaní, na úspechu, na vlastníctve a na korumpovaní, je ohrozený jedným Dieťaťom! A Herodes zájde až tak ďaleko, že sa uchýli k vraždeniu detí. «Ty zabíjaš deti v tele, pretože teba zabíja strach v srdci» - píš sv. Quodvultdeus (Druhá rozprava o Vyznaní viery: PL 40, 655). A je to tak: mal strach, a pre tento strach stráca súdnosť.

Mudrci vedeli prekonať ten nebezpečný temný moment u Herodesa, pretože verili v Písma, slovu prorokov, ktoré ukazovali na Betlehem ako na miesto narodenia Mesiáša. Tak unikli zo zovretia noci sveta, dali sa pokračovať v ceste k Betlehemu a tam nanovo uvideli hviezdu, a Evanjelium hovorí, že sa «nesmierne zaradovali» (Mt 2,10). Vo tme svetskosti onoho paláca tú hviezdu nebolo vidieť.

Jedným z aspektov svetla, ktoré nás vedie na ceste viery je aj „svätá chytrosť“. Táto „svätá chytrosť“ je aj cnosťou. Ide o tú duchovnú šikovnosť, ktorá nám umožňuje rozpoznať nebezpečenstvá a vyhnúť sa im. Mudrci vedeli používať toto svetlo chytrosti, keď sa pri návrate rozhodli nezastavovať sa v Herodesovom temnom paláci, ale ísť inou cestou. Títo múdri muži pochádzajúci z Východu nás učia, ako nepadnúť do nástrah temnoty a ako sa obraňovať pred temnosťou, ktorá sa snaží pohltiť náš život. Oni si touto „svätou chytrosťou“ uchránili vieru. A aj my si potrebujeme chrániť vieru. Chrániť ju pred spomínanou tmou. No neraz i pred tmou prezlečenou za svetlo! Pretože démon, hovorí sv. Pavol, sa niekedy preoblieka za anjela svetla. A tu je potrebná „svätá chytrosť“ na uchovanie si viery, jej uchránenie pred spevmi Sirén, ktoré ti navrávajú: „Pozri, dnes musíme urobiť toto, tamto...“ No viera je milosť, je to dar. Je na nás, aby sme si ju chránili touto „svätou chytrosťou“, modlitbou, láskou, dobročinnosťou. Stojí za to prijímať do nášho srdca Božie svetlo, a zároveň pestovať tú duchovnú chytrosť, ktorá vie spájať jednoduchosť s obozretnosťou, ako to žiada Ježiš od učeníkov: «Buďte opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice» (Mt 10,16).

Na sviatok Epifánie, Zjavenia Pána, pri ktorom si pripomíname zjavenie sa Ježiša ľudstvu v tvári Dieťaťa, vnímame po našom boku prítomnosť mudrcov, ako múdrych spoločníkov na ceste. Ich príklad nám pomáha zodvihnúť zrak smerom ku hviezde a nasledovať veľké túžby nášho srdca. Učia nás neuspokojovať sa so životom priemernosti, s akousi „malou trafikou“, ale nechať sa vždy nadchnúť tým, čo je dobré, pravdivé a krásne... Bohom, ktorý je týmto všetkým neprevýšiteľným spôsobom. A učia nás nedať sa oklamať vonkajším zdaním, tým, čo je pre svet veľké, múdre a mocné. Netreba zostať stáť pri tomto. Je nevyhnutné chrániť si vieru. V tejto dobe je to veľmi dôležité: chrániť si vieru. Je potrebné ísť ďalej, poza tmu, poza mámenie Sirén, poza svetskosť, poza toľké modernosti, ktoré dnes jestvujú, ísť smerom k Betlehemu, tam, kde v jednoduchosti domu na okraji mesta, medzi mamou a otcom plnými lásky a viery, žiari Slnko, ktoré vyšlo zhora, Kráľ vesmíru. Podľa príkladu mudrcov, s našimi malými svetlami, hľadajme Svetlo a chráňme si vieru. Nech sa tak stane!“

Preložil: Jozef Bartkovjak SJ

ZDROJ : <http://tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20140107031>